

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego i Transformacji Cyfrowej

DKOTC-WPP.053.2.2024.ER
Warszawa, 15 marca 2024 r.

Szanowna Pani,

odnosząc się do treści petycji przesłanej do Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie wprowadzenia do kanonu lektur szkoły podstawowej książki pt. „Opowieści o tym, co w życiu ważne” autorstwa Marka Michalaka, uprzejmie wyjaśniam.

Podstawa programowa języka polskiego jest określona w rozporządzeniu w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego, które wydaje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Obowiązującą podstawę programową określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie *podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej*¹.

Wykaz lektur dla uczniów danego etapu edukacyjnego jest integralną częścią podstawy programowej języka polskiego dla tego etapu. Na wykaz lektur składają się aktualnie następujące elementy:

1. na I. etapie edukacyjnym – kl. I-III **„Propozycja lektur do wspólnego i indywidualnego czytania”**;
2. na II. etapie edukacyjnym – kl. IV-VIII:
 - lektury obowiązkowe,
 - lektury uzupełniające (obowiązkowo dwie w każdym roku szkolnym), **są to przykładowe lektury lub**
 - **inne utwory literackie** i teksty kultury wybrane przez nauczyciela, w tym wiersze poetów współczesnych i reportaże.

Jednocześnie podstawę programową danego przedmiotu opracowuje zespół ekspertów specjalizujących się w dziedzinie, którą przedmiot ten reprezentuje. Zespół ekspertów składa się z przedstawicieli świata nauki, metodyków, nauczycieli, ekspertów systemu egzaminów zewnętrznych.

Ewentualna zmiana w wykazie lektur, jak np. wprowadzenie nowego tytułu, wymaga zmiany rozporządzenia w sprawie podstawy programowej, zgodnie z obowiązującą procedurą legislacyjną. Decyzję o zmianie podstawy programowej podejmuje Minister Edukacji.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie informuję, że obecnie przygotowywane w MEN zmiany w podstawie programowej wybranych przedmiotów (w tym języka polskiego) polegają jedynie na zmniejszeniu treści nauczania – wymagań szczegółowych – i mają wejść w życie możliwe szybko, tzn. od 1 września 2024 r. Stąd możliwa jest obecnie przede wszystkim redukcja treści nauczania bez dodawania nowych treści i bez przenoszenia treści nauczania między klasami, etapami edukacji.

¹ Dz. U. poz. 356, z późn. zm.

Propozycje zmian w podstawowych programowych poszczególnych przedmiotów są zamieszczane na stronie internetowej Ministerstwa w związku z konsultacjami publicznymi i opiniowaniem.

Natomiast całościowa zmiana podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego planowana jest począwszy od roku szkolnego 2026/2027 w szkole podstawowej oraz od roku szkolnego 2028/2029 w szkole ponadpodstawowej.

Należy jednocześnie pamiętać, że - jak stanowią przepisy ustawy Karta Nauczyciela² - nauczyciel w realizacji programu nauczania ma prawo do swobody stosowania takich metod nauczania i wychowania oraz pomocy naukowych, jakie uważa za najwłaściwsze.

Uwzględniając powyższe, w obecnym stanie prawnym nauczyciel może zdecydować o omawianiu utworów literackich wybranych również przez siebie, tj. spoza listy lektur umieszczonej w cyt. na wstępie akcie prawnym.

Oznacza to, że rekomendowana w petycji książka pt. „Opowieści o tym, co w życiu ważne” autorstwa Marka Michalaka, może być omawiana na zajęciach lekcyjnych, jeśli nauczyciel uzna ją za wartościową.

Z wyrazami szacunku

Małgorzata Szybalska
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/

² Art. 12 ust. 2 - t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984.